

Aan de Voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

VO/OI/03/31752

9 juli 2003

Bij brief van 2 oktober 2002, kenmerk vo/bob/2002/36380 zond ik u ter kennisname het rapport "Economie moet je doen" van de commissie 'Herziening programma economie voor de tweede fase'. Bij het rapport gaat het niet om een gedetailleerd en volledig examenprogramma, maar om een voorstel op hoofdlijnen, dat in een later stadium – door een vervolgcommissie – tot een volledig examenprogramma moet worden uitgewerkt.

Ik kondigde daarbij aan, dat ik relevante organisaties, maar ook de vaksecties economie van individuele scholen hun mening over het rapport zou vragen, alvorens te beslissen op hoofdlijnen. Hoewel ik niet van veel vaksecties een reactie heb ontvangen, heb ik gemerkt dat het gewaardeerd werd dat ook op deze wijze leraren rechtstreeks bij de vakontwikkeling werden betrokken. De ontvangen reacties waren bovendien in het algemeen grondig en doordacht. Leraren hebben ook hun mening gegeven in het vakblad 'Tijdschrift voor het economisch onderwijs'. En ik heb een enkele individuele reactie ontvangen.

De reacties van de beide lerarenorganisaties geven een goede samenvatting van de verschillende individuele reacties. Ik zend ze u hierbij in kopie, evenals een kopie van de reactie van de Citogroep.

Er is in het algemeen waardering voor de poging die de Commissie Teulings heeft ondernomen om het examenprogramma economie te actualiseren en de actuele wetenschappelijke voorhoede in dit vakgebied beter in relatie te brengen met het vak economie in het voortgezet onderwijs. Daarbij worden in de adviezen echter wel een aantal kanttekeningen geplaatst.

Zo is er twijfel uitgesproken over de vraag of de door de commissie genoemde acht beginselen wel een degelijk uitgangspunt kunnen vormen van een examenprogramma. Ook wordt algemeen door leraren (en ook door anderen) naar voren gebracht dat de commissie het accent te zeer verschuift van de macro-economie naar de micro-economie: dat zal weliswaar in overeenstemming zijn met de ontwikkeling in de voorhoede van de wetenschap, maar voor de vorming op meer elementair niveau van de maatschappelijk meelevende burger is ook inzicht in de macro-economie noodzakelijk.

Ik ben van plan om een vervolgcommissie in te stellen om een voorstel te doen voor een formeel examenprogramma. Dat zal niet zonder meer gebaseerd zijn op de door de commissie Teulings aangegeven hoofdlijnen: die moeten allereerst door de vervolgcommissie worden getoetst aan de kritische kanttekeningen die zijn gemaakt.

Op grond van die kritische afweging zal de commissie dan kunnen komen tot een verdere uitwerking. In verband daarmee, zal ik de vervolgcommissie vragen om in een beknopte tussenrapportage expliciet vast te leggen wat als resultaat van de kritische afweging het uitgangspunt kan zijn voor de verdere uitwerking. In die tussenrapportage – en vervolgens ook in het eindrapport – zal nadrukkelijk expliciet moeten worden gemaakt op welke wijze de vervolgcommissie draagvlak voor haar voorstellen heeft verworven bij leraren en relevante instanties (CEVO, Cito, VSNU, HBO-Raad) en andere deskundigen/belangstellenden.

Uitgaande van een start van de activiteiten van de commissie per 1 januari 2004 zal de commissie een tussenrapportage moeten leveren uiterlijk 1 april 2004. De commissie zal het eindrapport dan kunnen leveren uiterlijk 1 augustus 2005.

De vervolgcommissie zal zich wel moeten baseren op de doelstellingen van het vak economie zoals die door de Commissie Teulings zijn omschreven (par. 4.3 van het rapport). Kort gezegd komen die neer op: het begrijpen van economische verschijnselen in de samenleving, door het ontwikkelen van 'een economische kijk'. In de woorden van de commissie (p. 49): Het vak moet:

- algemeen vormend zijn;
- in de lijn liggen van het vak in het vervolgonderwijs, met name als bijdrage aan de ontwikkeling van vaardigheden;
- de basis zijn voor het opbouwen van een doorgaande leerlijn vanuit de basisvorming;
- enthousiasme en interesse voor het vak wekken.

Indien mogelijk zal ik enerzijds ook wat betreft de personele samenstelling van de vervolgcommissie streven naar een verbinding met die van de commissie Teulings.

Anderzijds zullen juist ook anderen, met een ander soort deskundigheid (personen bijvoorbeeld uit SLO, Cito en CEVO) bij het formuleren van een volledig examenprogramma moeten worden betrokken. De lerarenorganisaties (VECON, LWEO) zullen bij de samenstelling van de vervolgcommissie worden geraadpleegd.

De minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

(Maria J.A. van der Hoeven)